

Висновок

наукового керівника щодо виконання індивідуального плану освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії та роботи над дисертацією

Варича Дмитра Юрійовича

**«Фемінізм у політиці: досвід західних демократій»,
яка подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії
у галузі знань 05 – Соціальні та поведінкові науки
за спеціальністю 052 – Політологія**

Аспірант Д. Ю. Варич закінчив магістратуру за спеціальність 052 Політологія в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна, вступив до аспірантури за освітньо-науковою програмою 052 Політологія.

За час навчання в аспірантурі Д. Ю. Варич повністю виконав індивідуальний освітньо-науковий план. Аспірант успішно склав усі заліки та іспити чим успішно підвищив освітній рівень. Можливість допуску до експертизи та захисту дисертації зумовлена наявністю достатньої кількості публікацій у фахових виданнях України, що відповідають темі дисертаційного дослідження (3 публікації) та достатня апробація результатів досліджень.

Під час виконання освітньо-наукової програми Варич Д. Ю. оволодів такими компетентностями: виявляти глибокі системні теоретичні та емпіричні знання з політології; поглибив розуміння взаємозв'язку політичної культури і свідомості суспільства із розвитком гендерної ідентичності, формуванням різних форм політичної участі; поглиблено розуміти природу політичних конфліктів і криз; аналізувати сучасні політичні технології та їх вплив на масову свідомість громадян; характеризувати специфіку сучасних політичних процесів у вимірі гендерних трансформацій; визначати інституційні особливості для демократизації політичних відносин; кваліфіковано здійснювати наукові дослідження у сфері політології; проводити наукові дослідження питань сучасних політичних процесів і явищ, визначати наукові проблеми, не розроблені або недостатньо розроблені у відповідних наукових дослідженнях; готувати наукові тексти про проміжні та кінцеві результати

дослідження, готувати та здійснювати публічну апробацію результатів досліджень.

Дослідження аспіранта Д. Ю. Варича є актуальним, тому що гендерна нерівність досі є важливою політичною та суспільною проблемою. Дана проблема є комплексною та багаторівневою, що проявляється на рівні інституцій та у символічних формах. В епоху розвитку інформаційних технологій з'являються нові форми дискримінації та сексизму, що вимагає комплексного теоретичного осмислення та нових підходів до вирішення цих проблем у просторі політичної науки..

Дисертаційне дослідження Д. Ю. Варича базується на широкому спектрі методів, котрими він оволодів за весь час навчання та відпрацював технології їхнього застосування. Це дозволило розкрити тему дисертації з різних боків, що вказує на глибину проблематики та потенціал подальших досліджень.

Наукова новизна дисертації полягає у новому підході до вивчення гендерної нерівності, що використовує сучасні феміністичні парадигми разом з поєднанням класичних та новітніх теорій. У дисертаційному дослідженні висвітлено проблематику гендерної нерівності та як цей феномен трансформувалася протягом історії та його прояви в сьогоденні, зокрема трансформації символічного насильства як одного з засобів легітимації гендерної нерівності. Варич Д. Ю. в комплексі проаналізував як нерівність імплементується в інституціях та відтворюється в умовах формальної рівності прав і можливостей. Було доведено, що гендерна нерівність є самостійним феноменом соціальної стратифікації, котрий не можна звести до суто класових, економічних та інших чинників. Зокрема було зроблено ревізію класичних теорій та підходів до вивчення гендерної нерівності, що дозволило провести міждисциплінарну модель аналізу нерівності як структурного механізму соціальної стратифікації та домінування.

Важливою складовою новизни роботи Д. Ю. Варича є аналіз політики, документів та державних стратегій, що спрямовані на подолання гендерної нерівності. Особливо це є актуальним для України в контексті військового

стану. Вкрай важливо розуміти як вплинула війна на жінок, які наразі є проблеми та проблеми їх вирішення. Саме тому було сформовано ряд стратегічних рекомендацій на різних рівнях що дозволить розвинути гендерну політику України на шляху подолання дискримінації.

Наукове і практичне значення дисертаційного дослідження полягає в його актуальності та науковій новизні. Воно розширює методологію та підходи до політичних та соціальних досліджень у сфері гендеру. Результати дослідження можна використовувати при формуванні гендерної політики на державному та місцевому рівнях, зокрема роботі державних органів, написанні законопроектів, діяльності науково-дослідних інститутів та громадських організацій.

Матеріали дослідження можуть знайти практичне застосування при підготовці спеціальних курсів та дисциплін з політології та соціології, що орієнтовані на гендерну проблематику, соціальну стратифікацію, теорії влади. Науковий аспект дослідження полягає в можливості подальших досліджень та розвитку проблематики з застосуванням нової методології та підходів до вивчення.

Дисертаційна робота виконана здобувачем особисто, містить низку наукових положень та наукових результатів, які мають важливе значення для політології.

Оцінюючи роботу здобувача в цілому, можна зробити висновок, що наукові результати Варича Д. Ю. заслуговують на позитивну оцінку. Здобувачем виконано індивідуальний план наукової роботи та індивідуальний навчальний план. Набуті Варичем Д. Ю. теоретичні знання, уміння та навички достатні для продукування нових ідей та розв'язання комплексних проблем у галузі науково-дослідної діяльності. Дисертація Варича Д. Ю. «Фемінізм у політиці: досвід західних демократій» за рівнем теоретичної обґрунтованості, новизною та практичним значенням її результатів є завершеною самостійно виконаною науковою працею. Зміст, структура, оформлення дисертації та кількість публікації відповідають вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 р. «Про затвердження Порядку присудження

ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а її автор Варич Дмитро Юрійович за результатами прилюдного захисту дисертації заслугоує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 052 Політологія.

Науковий керівник
доктор політичних наук,
доцент, професор кафедри
політології Навчально-наукового
інституту філософії, культурології,
політології Харківського
національного університету
імені В. Н. Каразіна

Тетяна КОМАРОВА

Підпис Тетяни Комарової засвідчую:

В.О. Начальник відділу кадрів
Харківського національного
університету імені В.Н. Каразіна.

Олена ГРОМИКО

